

BAYBURT VE ÇEVRESİ İLK TUNÇ VE DEMİR ÇAĞI YERLEŞMELERİ

EARLY BRONZE AND IRON AGE SETTLEMENTS IN BAYBURT AND ENVIRONMENT

DOI: <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.13132>

Veli ÜNSAL

Özet

Yukarı Çoruh Havzası'nda yer alan Bayburt'un verimli topraklar üzerinde bulunması ve su kaynaklarına yakın olması, bölgenin tarihöncesi çağlardan itibaren yerleşime uğramasına sebep olmuştur. Bölgede tarihöncesi çağlardan itibaren başlayan iskân faaliyetleri günümüze kadar kesintisiz bir şekilde devam etmiştir. Bu çalışmaya konu olan Bayburt ve çevresinde yer alan höyüklerin Bayburt tarihine sağladıkları katkı yadsınamaz. Bu höyükler İlk Tunç Çağı ve Demir Çağı'nda bölgenin iskân özelliklerini ortaya koymasından da çok önemli olan yerleşmelerdir. Ayrıca bölgede İlk Tunç Çağı boyunca etkili olan çok önemli bir kültüre de rastlanır. Anadolu'nun diğer bölgelerinden tamamen farklı bir gelişim izleyen ve doğuda Trans-Kafkasya'dan Urmiye Gölüne, batıda Divriği-Kangal yörelerinden Malatya-Elazığ bölgesine, güneyde Kahramanmaraş ve Amik ovasından Filistin'e ve kuzeyde Karadeniz Dağları'na kadar yayılan bu kültüre Karaz kültürü adı verilir. Bayburt ve çevresi görüldüğü yerlerde farklı isimlerle anılan bu kültürün çekirdek topraklarında yer alır. Bu çalışma Bayburt ve çevresindeki yerleşmelerin İlk Tunç ve Demir Çağı boyunca nerelerde yoğunlaştığı nasıl geliştiği konusundaki sorulara cevap vereceği gibi, bölgede bu döneme tarihlenen iskân faaliyetlerinin çevre kültürlerle olan ilişkilerine de değinecektir.

Anahtar Kelimeler

Bayburt, Höyük, Çoruh, İlk Tunç Çağı, Demir Çağı

Abstract

The fact that Bayburt, located in the Upper Çoruh Basin, is on fertile lands and is close to water resources, has caused the region to be a place for settlement since the prehistoric ages. The settlement activities that began in the region at the prehistoric ages have continued uninterruptedly until today. The contribution of the mounds in Bayburt and its surroundings to Bayburt's history cannot be denied. These mounds are important settlements also because they reveal out the settlement characteristics of the region at the Early Bronze Age and the Iron Age. There is also a very important culture in the region, which was influential throughout the Early Bronze Age. This culture, called as Karaz culture, has shown a progress that is completely different from other regions of Anatolia and has spread from the Trans-Caucasus in the east to the Urmiye Lake, from Divriği-Kangal area in the west to Malatya-Elazığ region, from Kahramanmaraş and Amik Plain in the south to Palestine and to the Black Sea Mountains in the north. Bayburt and its surroundings are located in the core lands of this culture, which is called by different names in the areas it is observed. This study will give answers to the questions about where the settlements in Bayburt and its surrounding were intensified and how they developed during the Early Bronze Age and the Iron Age, and will refer to the relations between the settlement activities and the surrounding cultures of the above-stated periods.

Keywords

Bayburt, Mound, Çoruh, Early Bronze, Iron Age

References

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)